

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

گفت و شنود

شنود مکان، خبیت شهید آیت الله محمد صدوقی^(ره)

جلال و هم

۱۱ مهر ۱۳۵۷ - ۲۸ آذر ۱۳۵۷

گفت و شنود مکالمات بیت شهید آیت‌الله صدوقی(ره) / مرکز بررسی اسناد تاریخی وزارت اطلاعات.
تهران: وزارت اطلاعات، مرکز بررسی اسناد تاریخی، ۱۳۹۵.

ج ۲

شابک ج ۱: ۰۸۷ - ۰۸۹ - ۱۴۹ - ۶۰۰ - ۹۷۸؛ ج ۲: ۰۰۸ - ۰۸۸ - ۱۴۹ - ۶۰۰ - ۹۷۸
دوره: ۷ - ۰۸۹ - ۱۴۹ - ۶۰۰ - ۹۷۸ قیمت: ۱۵۰۰۰۰ ریال

وضعیت فهرست‌نویسی: فیا

ج ۲ (چاپ اول: ۱۳۹۵) (فیا)
کتابنامه.

ج ۱. اردیبهشت ۱۳۵۷ - شهریور ۱۳۵۷ - ج ۲. ۱۱ مهر ۱۳۵۷ - آذر ۱۳۵۷.

صدوقی، محمد، ۱۲۸۷ - ۱۳۶۱ - اسناد و مدارک

صدوقی، محمد، ۱۲۸۷ - ۱۳۶۱ - فعالیت‌های سیاسی

سازمان اطلاعات و امنیت کشور - اسناد و مدارک

Sazman Etela'at va Amniyat Keshvar -- Sources and documents

روحانیت - ایران - فعالیت‌های سیاسی - اسناد و مدارک

Clergy -- Political activity -- Iran -- Sources

الکترونیک در جاسوسی

Electronics in espionage

ایران - تاریخ - ۱۳۰۴ - ۱۳۲۰ - جنبش‌ها و قیام‌ها - اسناد و مدارک

Iran -- History -- Pahlavi, 1925 - 1941 -- *Protst movements -- Sources

ایران - وزارت اطلاعات - مرکز بررسی اسناد تاریخی

رده‌بندی کنگره: ۰۶۸ D5 ۰۷۴۷ ص /

رده‌بندی دیویی: ۹۵۰ / ۴۲۰۹۲

شماره کتابشناسی ملی: ۴۲۷۶۹۴۱

شناسنامه

عنوان: گفت و شنود

شنود مکالمات بیت شهید آیت‌الله محمد صدوقی(ره) (جلد دوم)

ناشر: مرکز بررسی اسناد تاریخی وزارت اطلاعات

چاپ اول: تابستان ۱۳۹۵

شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه

شابک: ۰۰۸۸ - ۰۸۹ - ۱۴۹ - ۶۰۰ - ۹۷۸ (جلد دوم)

ISBN: 978 - 600 - 149 - 088 - 0 (VOL.2)

شابک دوره: ۷ - ۰۸۹ - ۱۴۹ - ۶۰۰ - ۹۷۸ (دوره ۲ جلدی)

ISBN: 978 - 600 - 149 - 089 - 7 (2 VOL.SET)

<http://www.historydocuments.ir>

E - mail: info@historydocuments.ir

صندوق پستی: ۴۷۳۵ - ۱۹۳۹۵

قیمت: ۱۵۰۰۰۰ ریال

همه حقوق محفوظ است.

فهرست مطالب

پنج	مقدمه
۱	متن مکالمات
۲۵۲	فهرست اعلام
۳۷۵	ضمائم
۴۰۵	تصاویر

مقدمه

اقدامات حکومتی یعنی در محاصره‌ی بیت امام خمینی (ره) در دوم مهر ۱۳۵۷ ه. ش و محدودیت رفت و آمد به و زلزله‌ی استانی، سایر ایران را در التهاب فرو برد و انتظار بازگشت و درخواست پایان تبعید امام (ره)، به یاری از مطالبات محوری تظاهرکنندگان تبدیل شد.

انتشار این خبر در یزد، ولیر تظاهرات در شامگاه دوم مهرماه را به دنبال داشت. این تظاهرات به توصیه آیت‌الله صدوقی (ره)، به آرامش کامل و بدون هیچ‌گونه درگیری انجام شد.^۱

در این ایام، حجم بسیاری از مکالمات آیت‌الله صدوقی صرف هماهنگی و پیگیری اقدامات لازم، در خصوص رفع این حصر بود. رژیم شاهنشاهی که از مس‌العمل مردم متدین و انقلابی وحشت داشت، برای پیشگیری از حرکتهای مردمی، اخیر و شایعاتی را درباره رفع حصر در روزنامه‌ها منتشر می‌نمود. آیت‌الله صدوقی هنگام مواجهه با این اخبار با احتیاط می‌گفت:

«این که دروغ است، چون دو سه روز است از این حرف‌ها نویسنده»^۲

و در جریان همین اقدامات بود که در سخنرانی خود در مسجد حنظل، توصیه نمود:

«هر صنف، تلگرافی برای حسن البکر بکنید و به این عمل دست نزنید. ابق اعتراض

نمایید و عنوان کنید این چه کاری است که با رهبر بزرگ مسلمانان می‌کنید؟»^۳

آیت‌الله صدوقی، اخبار بیت امام خمینی (ره) در نجف اشرف را به دقت پیگیری می‌کرد و از آن آگاهی داشت. هنگامی که حجت‌الاسلام متین از بندرعباس تماس گرفت و درباره تغییر و تفاوت اوضاع در نجف اشرف سؤال نمود، آیت‌الله صدوقی پاسخ داد:

«فعلاً زوار را می‌گذارند بروند و بیایند؛ ولی خود آقا هنوز از خانه بیرون نیامده

۱. انقلاب اسلامی به روایت اسناد ساواک، استان یزد، جلد ۴، سند شماره: ۵۷/۷/۳ - ۲۶/۴۲۵۲ ه -

۲. همین مجموعه، مکالمات روز ۵۷/۷/۱۱

۳. انقلاب اسلامی به روایت اسناد ساواک، استان یزد، جلد ۴، سند بدون شماره - مهرماه ۱۳۵۷

است»^۱

پس از تصمیم امام خمینی(ره) برای خروج از عراق و اتفاقاتی که در مرز کویت مبنی بر ممانعت از ورود ایشان صورت گرفت، مکالمه‌ای بین آیت‌الله صدوقی و حضرت آیت‌الله خامنه‌ای انجام شد، که بخشی از آن، چنین است:

«نظر من این است که اگر از ناحیه آقای شیرازی و آقای قمی یک عده‌ای فرستاده شوند برای سفارت عراق و سفارت کویت، که بگویند ما چنین انتظاری از شما ره‌ها نداریم، خیلی خوب است.

حاجت‌ی: بله، فکر خوبی است.

صدوقی: اگر سطحی وسیع هم انتشار پیدا کند و اعلامیه کنند، خوب است.

خامنه‌ای: شما هم هم بگویید.

صدوقی: الان حتی تا از آقایان می‌خواهند بروند قم، پیغام می‌دهم»^۲

متعاقب این پیشنهاد، خبر ایشان نیز در روز سیزدهم مهرماه، به نمایندگی از جامعه روحانیت یزد، دو تلگراف به سفارتخانه‌های عراق و کویت مخابره نمود. ایشان در این تلگراف‌ها خروج امام خمینی(ره) از عراق بر اثر فشار دولت عراق و این کشور را مغایر اصول ابتدایی مهمان‌نوازی و ممانعت دولت کویت از ورود را اجرای نقشه‌های سوم ابرایلیسم خواندند.^۳

سرانجام کشتی این هجرت تاریخی، در فرانسه پهلو گرفت. هنگامی که آیت‌الله صدوقی(ره) از حجت‌الاسلام والمسلمین محمدعلی صدوقی(ره) شنید:

«آقا به پاریس رسیده‌اند و قصد اقامت در آنجا را ندارند. و ما فعلاً آنجا هستیم. تا یک کشور مسلمان نشین پیدا کنند.»

با خوشحالی زائدالوصفی گفت:

«پاریس را مسلمان نشین نکنند، نهصد هزار مسلمان که دارد و آزادی و حق هم که هست و دست آقا به همه جا باز هست»^۴

و بلافاصله به مرتبطین و پیروان خود در اطراف و اکناف دستور داد:

«یک تلگراف از طرف روحانیت و یک تلگراف از طرف اصناف به رئیس جمهوری فرانسه زده شود که در احترام ایشان کوتاهی نشود و ذکر شود که آنجا محیط

۱. همین مجموعه، مکالمات روز ۵۷/۷/۱۱

۲. همین مجموعه، مکالمات روز ۵۷/۷/۱۳

۳. انقلاب اسلامی در یزد، مرکز اسناد انقلاب اسلامی، ج ۲، ص ۱۷۰

۴. همین مجموعه، مکالمات روز ۵۷/۷/۱۴

سیاسی باز است و ما امید داریم که آقا در این چنین محیطی، حرفهای خودشان را بتوانند به گوش جهانیان برسانند و از این قبیل، در ضمن یکی دو تا تلگراف نباشد؛ فقط از بلوک شما صد تا تلگراف زده شود.»^۱

و خودشان نیز در تلگرافی خطاب به رئیس جمهور وقت فرانسه، والر ژیسکاردستن، نوشتند:

«... برای شخص ریاست جمهوری محترم لازم به تذکر نیست که حضرت آیت الله العظمی خمینی رهبر متجاوز از دویست میلیون مسلمان شیعه بوده و اقدامات معظم له در خصوص مبارزه با استبداد و خودکامگی و برقراری نظام دموکراتیک، مورد تأسی بقیه ملت‌های درگیر با استعمار است. رجای واثق دارد که حضرت رئیس جمهور و ملت شریف فرانسه که حامی موازین دموکراسی و آزادی خواهی می‌باشد، نسبت به میهمان بزرگوار خویش از بذل هرگونه مساعدت و محبت دریغ نخواهد ورزید. لجه حمایتی استان یزد»^۲

آیت الله صدوقی (ره) که به آیت خمینی (ره) عشق می‌ورزید، پس از هماهنگی‌های لازم، برای ملاقات با امام راهی پاریس شد.

«حاجی آقا امروز ساعت ۱۰ بعد از ظهر از یزد حرکت کرده‌اند برای قم و روز سه شنبه بلیط دارند که از تهران برای پاریس بروند؛ ولی ساعت پرواز را نمی‌دانم.»^۳

آیت الله صدوقی (ره) در هدایت جریان انقلاب اسلامی، نه تنها در یزد و دیگر شهرهای استان، که در سراسر ایران، تأثیری غیر قابل انکار داشت. از این رو، چگونگی برخورد با اقدامات ایشان، به یکی از وظایف اصلی ساواک تبدیل شده بود. در همین راستا با دو تن از آیات قم، از جمله شریعتمداری، برای ارائه‌ی رهنمود در خصوص چگونگی برخورد با وی، مشورت! شد و نتیجه‌ی آن، به شرح زیر برای محمدرضا پهلوی ارسال گردید:

«مشاورانیه یکی از کارگزاران جدی خمینی در ایران است، نه صرفاً توانسته نفوذ نسبی در منطقه یزد تحصیل نماید، برای اتخاذ تدابیری در سو، مشاورانیه، بررسی‌های لازم صورت گرفته و با توجه به اثرات احتمالی اقداماتی علیه او، نظر آیت الله...^۴ و شریعتمداری استعلام گردیده است.

هر دو نفر ابراز عقیده کرده‌اند که با در نظر گرفتن اوضاع و احوال محل و نفوذ

۱. همین مجموعه، مکالمات روز ۱۴ و ۵۷/۷/۱۵

۲. انقلاب اسلامی به روایت استاد ساواک، استان یزد، ج ۴، سند شماره: ۲۶/۴۳۹۰ - ۵۷/۷/۱۹

۳. همین مجموعه، مکالمات روز ۵۷/۸/۱۹

۴. نقطه چین در اصل است.

مشارالیه، اصلح است که فعلاً تلفن او قطع و منزلش مورد محدودیت قرار گیرد و اثرات و عکس‌العمل‌های این اقدام ارزیابی شود و آنگاه در صورتی که لازم بود، تصمیمات جدی تری در مورد او اتخاذ گردد.

با عرض اینکه مشارالیه از جمله عوامل محرک در اخلاط‌گری‌ها می‌باشد، در صورت تصویب با پیش‌بینی‌های قبلی و تقویت واحدهای انتظامی یزد و شهرهای تابع آن استان، ارتباطات نامبرده قطع و با گماردن مأمورین از برقراری تماس او با هیچ‌کس از منزلش جلوگیری گردد.^۱

با وجود آنکه پرویز ثابتی، مراقبت شدید از آیت‌الله صدوقی را به ساواک یزد ابلاغ کرده بود؛ ولی ساواک یزد، به دلیل نداشتن تجهیزات لازم، قادر به کنترل همه جانبه مکالمات ایشان نبود؛ و این درحالی بود که آیت‌الله صدوقی نیز تقاضای شماره تلفن جدیدی برای گسترش مکالمات خود کرده بود. در پاسخ به این درخواست نیروهای انقلابی مخبرات یزد از طریق کوچه‌ها و بام‌های پشت اداره مخبرات، خطوط دیگری را که از دسترس استراق سمع ساواک خارج باشد، برای ایشان راه اندازی نمودند:

«حاجی آقا تقاضای یک شماره من جدید کرده‌اند و تقاضایشان را فرستاده‌اند، خواستند محبتی بکنید که تا فردا برسد.»^۲

ایشان، به دلیل آگاهی از شنود تلفن خود، از گفتگوهای مهم در تلفن پرهیز می‌نمود و مکالمه کنندگان را به تماس با دیگر خطوط تلفنی که در دسترس داشت، احواله می‌داد:

«در مکالمه‌ای که بین مجید نجفی و شخصی به نام محمدعلی شد، مجید گفت: ما داریم تا می‌کنیم و می‌چینیم توی قوطی، این تلفن زیر سر است.»^۳

حضور دانش‌آموزان مقاطع مختلف تحصیلی در اعتصابات و تظاهرات خیابانی در یزد زیر نظر آیت‌الله صدوقی صورت می‌گرفت تا مانع بهره‌برداری گروه‌های انحرافی از این فعالیت‌ها شود. آیت‌الله صدوقی (ره) از این‌رو در مکالمه‌ای پیرامون این فعالیت‌ها، بر اصالت فعالیت حول محور اسلام و انقلاب اسلامی تأکید نمود:

«اگر این اعتصاب به عنوان پشتیبانی از روحانیت هست، تعطیل باشه و اعتصاب باشه و اگر انگیزه‌های دیگری دارد، خیر.»^۴

۱. انقلاب اسلامی به روایت استاد ساواک، استان یزد، جلد ۴، سند بدون شماره - تاریخ: ۵۷/۷/۸

۲. همان، سند شماره: ۳۱۲/۷۵۹۳ - ۵۷/۷/۱۱

۳. همین مجموعه، مکالمات روز ۵۷/۷/۱۹

۴. همین مجموعه، مکالمات روز ۵۷/۹/۹

۵. همین مجموعه، مکالمات روز ۵۷/۷/۱۹

در تداوم این اوضاع و شرایط مدارس شهرهای یزد به یکی از کانون‌های اصلی مبارزه علیه رژیم ستمشاهی تبدیل شدند:

«چند تن از دانش‌آموزان دبیرستان امیرکبیر یزد به نامان: عباس شهربری سال چهارم تجربی، حسین مژگانیان سال سوم تجربی، مهدی صرافانی سال چهارم تجربی، هر روزه شاگردان را تحریک به اعتصاب و اغتشاش نموده، در خیابان دور هم جمع شده شعار و اعلامیه‌های مضره در دبیرستان پخش می‌نمایند»^۱
از دیگر اقدامات تأثیرگذار در جریان انقلاب اسلامی، اعتصابات کارگری، کارمندی، دانشجویی، دانش‌آموزی و تعطیلی بازارها و مغازه‌ها بود؛ که آیت‌الله صدوقی درباره آن می‌گفت:

«بهترین چیز، این اعتصاب است»^۲

این مرحله در استان یزد، با بستن مغازه‌های شهر آغاز شد و دامنه‌ی آن به کارخانه‌ها و ادارات و مدارس و دانشگاه‌ها گسترده شد.
آیت‌الله صدوقی (ره) پس از جمعه خونین (۱۷ شهریور ۱۳۵۷ در میدان ژاله شهر تهران) همزمان با سراسر کشور، روز غرای عمومی اعلام نمود^۳ و متعاقب آن، مغازه‌های استان از روز ۱۸ شهریور تعطیل شد:

«از ساعت ۰۸۳۰ روز جاری کد که به شهرستان یزد، با کسب تکلیف از حاج شیخ محمد صدوقی به تدریج بـرت با بستن مغازه‌ها نموده‌اند و فقط بعضی از دکان‌های نانوائی و قصابی‌ها باز می‌باشند ضمناً در شهرستان تفت نیز مغازه‌ها تعطیل است ...»^۴

«از ساعت ۱۰۰۰ روز جاری در شهر اردکان مغازه‌ها تعطیل گردیده است»^۵

از ساعت ۹/۳۰ روز جاری در شهر بافق نیز مغازه‌ها تعطیل شده است»^۶

اگرچه قرار بود این اعتصاب، سه روزه باشد، ولی به دلیل شرایط و محدودیت‌های نیروهای امنیتی و نظامی و انتظامی، بنا به دستور آیت‌الله صدوقی (ره) اعتصاب‌ها به چنان دامنه یافت:

«روز جاری نیز مانند روزهای گذشته تا این ساعت کلیه کسبه شهر یزد و شهرهای تابعه استان، به استثناء مغازه‌های نانوائی و قصابی، داروخانه و

۱. انقلاب اسلامی به روایت اسناد ساواک، استان یزد، جلد ۴، سند شماره: ۱۰/۹۴۷/۴ - ۰۶ - ۵۰۱ - ۵۷/۷/۱۷

۲. همین مجموعه، مکالمات روز ۵۷/۷/۲۷

۳. انقلاب اسلامی به روایت اسناد ساواک، استان یزد، جلد ۴، سند شماره: ۲۶/۴۱۸۳ ه - ۵۷/۶/۱۹

۴. همان، سند شماره: ۲۶/۴۱۸۱ ه - ۵۷/۶/۱۸

۵. همان، سند شماره: ۵/۲۹۸ - ۵۷/۶/۱۸

۶. همان، سند شماره: ۵/۳۱۰ - ۵۷/۶/۲۰

میوه‌فروشی‌ها بنا به دستور شیخ محمد صدوقی از باز نمودن مغازه خودداری نموده‌اند.^۱

این تعطیلات هماهنگ، نشانگر نفوذ بلامنازع رهبری دینی در جامعه اسلامی بود، از این رو آیت‌الله صدوقی (ره) در اعلامیه‌ای که در تاریخ «۱۰ شوال المکرم ۱۳۹۸ برابر با ۱۳۵۷/۶/۲۲» صادر کرد، یادآور شد:

«تعطیلات وسیع سراسری ایران که به عنوان اعتراض به اعمال وحشیانه دولت رژیم حاکم و پشتیبانی تمام عیار از خواسته‌های مرجع عالیقدر حضرت آیت‌الله عظمی‌الخمینی دامت برکاته صورت گرفت، بزرگترین ضربه را بر پیکر فرسوده حکومت خدشه‌ناک و استبدادی ایران... وارد آورد... اینک جامعه روحانیت از تمام طبقات است که بذل جان و مال تظاهرات آرام و تعطیلات این پیروزی درخشان را تحقق بخشید... سپاه گزاری می‌نماید...»^۲

روز دوشنبه، مورخه ۵۷/۷/۲۴ مناسبت اربعین شهدای ۱۷ شهریور تهران و سالگرد آیت‌الله حاج آقا مصطفی خمینی (ره)، روز تملیل عمومی در سراسر کشور اعلام شده بود. تعطیلی این روز در یزد با هماهنگی کامل، همراه با مراسم و تظاهرات خیابانی صورت پذیرفت. در این روز مأمورین نظامی و انتظامی دارای حضور سخسوس در شهر نبودند؛ اما در کرمان، مسجد جامع مورد حمله قرار گرفت و به آتش کشیده شد.^۳

مکالمات مختلفی میان آیت‌الله صدوقی (ره) و افراد دیگر از حمله آیت‌الله علی‌اصغر صالحی پیرامون این واقعه صورت گرفت. آیت‌الله صدوقی در «۵ دی‌قعه ۱۳۹۸، ۱۳۵۷/۷/۲۷» اعلامیه‌ای، با عنوان «فاجعه اسفناک کرمان و شهرستان‌ها» صادر نمود که در بخش اول آن آمده است:

«... جنایات پی در پی و کشتارهای متوالی رژیم مشرف به سقوط است... به حدی رسیده است که دیگر سطوری چند از یک اعلامیه نمی‌تواند افشا کند... و بیانگر آنها باشد... کرمان چهلمین روز شهدای ژاله را چون سایر شهرهای ایران به سوگ نشسته بود. مردم مسلمانی که در این ویرانکده حکومت فاشیستی ایران پناهگاهی جز خانه خدا ندارند روانه مسجد جامع گشته تا آنجا با خدای ایران، ظلمی که از ناحیه رژیم بیگانه پرست ایران بر آنها می‌رود بازگو کنند... که ناگهان یورش وحشیانه و وقیع و جنایت آفرین مأموران رژیم به مسجد، خانه خدا و محل امنیت

۱. همان، سند شماره: ۲۶/۴۲۰۹ هـ - ۵۷/۶/۲۲

۲. همان، بخش ضامم

۳. همین مجموعه، مکالمات روز ۵۷/۷/۲۴

هر فرقه و گروه، ... شروع گردید. هجوم و حمله با اسلحه سرد و گرم و در محیط درسته مسجد با گاز اشک آور، و قیحانه تر از لشکر مغول و خونخوارتر از سربازان آتلا و ضرب و جرح را به جایی رساندند که قلم از شرح کامل آن عاجز است...^۱

در مبارزات مردم در انقلاب اسلامی، هیچ رسانه‌ای در اختیار نیروهای مذهبی نبود. اطلاع‌رسانی افزون بر منبرهای مساجد و حسینیه‌ها، با توزیع و انتشار اعلامیه‌ها انجام می‌شد. اعلامیه‌ها یکی از اصلی‌ترین ابزار آگاهی‌بخشی انقلاب بودند و دارای عناوین متفاوتی بودند. بیت شریف آیت‌الله صدوقی (ره)، یکی از مراکز اصلی نشر اعلامیه و توزیع آن در شهرهای مختلف کشور بود. آیت‌الله صدوقی شخصاً در نشر اعلامیه‌ها فعالیت می‌نمود:

«آیت‌الله جلیلی از کرمانشاه تماس گرفت و بعد از احوالپرسی، سوژه گفت: آن امانت‌ها رسید (و دانستم اعلامیه باشد).

جلیلی: خیر، تو سواد کم، ستاده‌اید؟

صدوقی: توسط آقای سید ابوالقاسم ابریشمی.

جلیلی: خیر، نرسیده است.

صدوقی: پس امروز من ازش بازخواست کنم، ببینم چی شده است و جواب را خدمت شما خواهم داد.^۲

«زن نجفی (مادر مجید) به رجبعلی گفت: مجید اعلامیه‌ای را که از پاریس خوانده شده است، می‌خواهد بدهند چاپ کنند. آیا لازم نیست که از حاجی آقا اجازه گرفته شود؟

رجبعلی: نمی‌دانم، ولی اعلامیه مال خود آقای خمینی است.

خانم نجفی: ولی پرسید خیلی بهتر است؛ شما پرسید و بعد آقا بیاید.

نجفی داماد سوژه است و رئیس بانک می‌باشد و مجید پسر وی می‌باشد.

با اوج‌گیری حرکت‌های گسترده‌ی مردمی در سراسر کشور، رژیم شاهنشاهی مجبور به عقب نشینی‌های تاکتیکی پی در پی، چون آزادسازی زندانیان سیاسی، ترمیم حقوق و مرخصی‌های کاری، ایجاد خیمه شب بازی مخالف خوانی برخی از نمایندگان در مجلس شورای ملی و ... شد. این عوامفریبی‌ها، موجب شد امام خمینی (ره) در پاسخ به خبرنگار رادیو، تلویزیون شوند، که سؤال

۱. همین مجموعه، مکالمات روز ۲۵ و ۲۶/۷/۵۷ و انقلاب اسلامی به روایت اسناد ساواک، استان یزد، جلد ۵، بخش ضمانت

۲. همین مجموعه، مکالمات روز ۳۰/۷/۵۷

۳. همین مجموعه، مکالمات روز ۸/۸/۵۷

نمود:

«شاه با دکتر امینی وارد مذاکرانی شده است، که نشان می دهد حاضر به عقب نشینی ها و نرمش هایی می باشد. او زندانیان سیاسی را آزاد ساخته است. آیا حضرت آیت الله می توانند نقشی را برای شاه، در یک دولت با آزادی های بیشتر بپذیرند؟»

این گونه پاسخ دهد که:

«... مدعی است که مشغول اجرای نقشه ای است که ملت را فریب دهد؛ با اهدافی مذاکره و عقب نشینی هایی کرده که برای فریب ملت است. اما ملت حاضر نیست به شاه، هر قدر هم عقب نشینی کند. حرف قاطع با پشتیبانی ملت این است که شاه، با جنایت هایی که نسبت به ملت و کشور و خیانت هایی که تا کنون کرده است قابل پذیرش نیست؛ نه خودش و نه سلسله اش. باید این سلسله منقرض شود؛ طریح حکومت با فرماندم تعیین می شود.»^۱

و آیت الله صدوقی نیز در مکالماتی که با مهدی منقشب، (نوه دختری خود) که از خارج از کشور تماس گرفته بود، داشت؛ وقتی از او شنید:

«مهدی بازرگان با روزنامه لوموند، مواجه کرده و آن طوری که روزنامه لوموند نوشته بوده، این است که نوشته اطرافین مه... بزرگان گفته اند که آقای خمینی با دولت دکتر امینی سازش خواهند کرد.»

با صراحت پاسخ داد:

«نخیر، همچنین چیزی نیست.»^۲

شتاب گرفتن حرکت های دانشجویی و دانش آموزی موجب شد در میان معلمان که برخی از آنان، خود مشوق دانش آموزان برای تعطیلی مدارس و برپایی تظاهرات میبانی بودند،^۳ در خانه معلم یزد تجمع و قطعنامه ای ۱۵ ماده ای را صادر نمایند.^۴

پس از این تجمع، مدیرکل آموزش و پرورش استان یزد، از آیت الله صدوقی (ره) برای حل مشکل معلمان زرتشتی، که تدریس آنان به دانش آموزان مسلمان مورد اعتراض قرار گرفته بود رهنمود خواسته و گفت:

۱. صحیفه امام، ج ۴، ص ۲۹۴

۲. همین مجموعه، مکالمات روز ۵۷/۸/۱۳

۳. انقلاب اسلامی به روایت اسناد ساواک، استان یزد، ج ۵، سند شماره: ۴۴-۲۱-۵۶-۱۳۵۷/۸/۳

۴. همان، سند شماره: ۵۷/۸/۱- ۲۶/۴۴۹۰-هـ

«ما هر مشکلی داریم با شما تماس می‌گیریم، این آموزش و پرورش متعلق به جنابعالی است.»^۱

آیت‌الله صدوقی برای ارج نهادن به اعتصاب معلمان، برنامه راهپیمایی روز ۱۴ آبان ماه را به شیوه زیر تنظیم نمود:

«بنا شده آقایان روحانیان و بازاریان بیابند مسجد و حرکت کنند، بروند استقبال فرهنگیان که از خانه معلم می‌آیند و آنجا به هم ملحق شوند.»^۲

در ۱۴ آبان ماه ۱۳۵۷، یکی از بزرگترین راهپیمایی‌های یزد، با نقش‌آفرینی بسیار پررنگ فرهنگیان این شهر سازماندهی شد:

«در روز جاری از ساعت ۰۹۰۰ به تدریج اکثریت فرهنگیان شهرستان یزد و تعدادی از فرهنگیان شهرستان‌های تابعه در خانه معلم شهرستان یزد اجتماع نموده و سپس به تدریج در خیابان‌های شهر به حرکت درآمده‌اند و در بین راه، سایر طبقات و روحانیان و دانش‌آموزان به آنان پیوستند. تظاهرکنندگان پلاکاردهایی که روی آن شعارهایی رله خمینی، ضدملی نوشته شده بود، حمل می‌کردند. در این تظاهرات حدود ۵۰ هزار نفر شرکت داشتند.»^۳

در این روز، اعلامیه‌ای با امضای امام خمینی توزیع شد که در آن با صراحت به برقراری حکومت اسلامی، انحلال ساواک و لغو حکومت نظامی اشاره شده بود. در بخشی از این اعلامیه آمده است:

«معلمان یزد بار دیگر بعضی از خواسته‌های خود را که در واقع خواسته ملت شریف و متعهد ایران می‌باشد، اعلام و یادآوری می‌نمایند. ما توجه به وظایف خطیر و مسئولیت مهمی که بر عهده گرفته، همگام با سایر طبقات به رهبری حضرت آیت‌الله العظمی نائب الامام خمینی تا نیل به هدف نهایی مبارزه ادامه می‌دهند.»^۴

پس از اعتصاب معلمان و دبیران و برگزاری راهپیمایی روز چهاردهم آبان، نوبت به اعتصاب کارکنان مخابرات یزد رسید که در تماس با آیت‌الله صدوقی اعلام نمودند:

«کارکنان مخابرات امروز جمع شدند و یک قطعنامه‌ای صادر کرده‌اند؛ حالا آقای

۱. همان، سند شماره: ۲۶/۴۴۹۶ هـ - ۵۷/۸/۲ و همین مجموعه، مکالمات روز ۵۷/۷/۲۷

۲. همین مجموعه، مکالمات روز ۵۷/۸/۱۳

۳. انقلاب اسلامی به روایت اسناد ساواک، استان یزد، ج ۵، سند شماره: ۲۶/۴۵۷۵ هـ - ۵۷/۸/۱۴

۴. همان، سند شماره: ۲۶/۴۷۶۱ هـ - ۵۷/۹/۹

طرزرجانی می‌خواهد با شما صحبت کند.

سپس آقای طرزرجانی، رئیس بهره‌برداری مخابرات احوالپرسی کرد و گفت: همان‌طوری که آقای میدانی گفت، بچه‌ها بعد از جریان دیروز و خصوصاً راهپیمایی امروز، قرار شده که کار نکنند و قطعنامه‌ای هم در پانزده ماده نوشته‌اند به شرح زیر، برایتان می‌خوانم:

۱. بازگشت آقای خمینی ۲. آزادی بدون قید و شرط کلیه زندانیان سیاسی و اعاده امنیت آنان ۳. مراجعت کلیه تبعیدشدگان خصوصاً خطیب دانشمند جناب محمد کاظم راشد ۴. قطع رابطه سیاسی و اقتصادی ایران با اسرائیل ۵. قطع رابطه دلار با ریال ۶. تشکیل دولت اسلامی ۷. تشکیل دادگاه خلق و محاکمه و مجازات مسببین قتل و دزدی ۸. انحلال مجلسین و تشکیل مجالس مقننه ملی ۹. اخراج کلیه مستشارین و مستشاران خارجی اعم از دستگاه‌های نظامی و اداری ۱۰. اخراج کلیه مستخدمین دولت که متهم به اדיان مردود می‌باشند ۱۱. انحلال کامل سازمان امنیت و اطلاعات کشور ۱۲. تقدیم صورت محاسبات درآمدهای نفتی به قوه مقننه ۱۳. لغو قرارداد همکاری شرکت مخابرات ایران با بل و AOSA ۱۴. لغو حکومت نظامی در سراسر کشور.

سپس طرزرجانی گفت: خود آقای مهندس انصاری آمدند اینجا و با بر و بچه‌ها صحبت کرده‌اند. خود ایشان البته در اصل موافق هستند و با ما همراه هستند.

صدوقی: اگر کار مردم معوق نمی‌ماند، خوب است و نقطه مقابل هم خوب است: ولی اگر بخواهد کار مردم بماند و مختل شود.

طرزرجانی: این مسائل جزئی است در مقابل این خواسته‌های ما.

سپس مهندس انصاری صحبت کرد و احوالپرسی نمود و گفت: آقای طرزرجانی خدمت شما عرض کردند؟

صدوقی: بله، دو تا شرط دارد که یکی کار مردم مختل نشود و شرط دوم این است که احتمال وصول نتیجه‌ای داشته باشد؛ ولی اگر احتمال وصول نتیجه باشد، عیبی ندارد به خاطر هماهنگی.

مهندس انصاری: عقیده من این است که در قسمت‌های ۱۱۸ و ۱۱۶ اعتصاب نشود، به خاطر ضرورتی که دارد.

صدوقی: بله، نباشد اینجاها بهتر است؛ بقیه اعتصابشان اشکال ندارد.